

sententiae Bald. Alexander. Decius, Jafon & alii in d. auctent. qui rem. C. de SS. Ecc. et. Crotorus conf. 155. n. 1. Marcus Antonius Natt. conf. 481. in prime. vol. 2. Roland. à Valle conf. 49. nu. 21. vol. 2. Mynfinger. cent. 6. obser. 86. Hartman. Pistoris lib. 1. quæst. jur. q. 28. Monach. de arbitr. judic. lib. 2. cont. 1. cas. 78. nu. 3. D. Obrecht. disp. 16. de jur. emphyt. th. 285. cum multis seqq. D. Bocer. claff. 2. disp. 14. th. 285. edit. 2. Corbul. in tract. de jur. emphyt. c. 13. nu. 4. Et 24. Trentacing. var. refolut. sur. lib. 3. refol. 2. de jure emphyt. aliique per eos relati.

5 Illud haud expeditum est, si t̄ emphyteuta in contractu emphyteutico dicitur verbis promisit, se rem emphyteuticam non deteriorem facturum, utrum hoc causa ob quamvis, non solum infirmum, & magnam, verum etiam propter levem, & modicam deteriorationem, privationis pena plectit debet. Quod quidem afferit Natta d. confil. 481. n. 14. & seqq. quem citat, & sequitur Corbulus tractat. de jure emphyteutico. cap. 13. nu. 9. actio text. in tit. 38. de vasallo, qui contra confit. Lethari regis benefic. alienavit, lib. 2. f. 2. ubi t̄ vasallo, 12 qui infcio, aut violentie domino, partem tantum feudi alienavit, non toto feudo, sed ita tantummodo parte, quoniam non contentiente domino alienavit, privatur. Idem igitur in deterioratione respondendum erit: quod videlicet partem feudi deterioriem reddens vasallum, non toto feudo, sed ita tantummodo parte, quam deteriorare reddit, privetur. Et ita tenet Corn. conf. 76. nu. 11. lib. 2. c. 1. Papa, 10. ibi. cum verba aliquid operari debet, de privileg. in 6. Quibus ex locis hec colliguntur doctrina:

4 na: in quavis dispositione verba t̄ sic accipienda est, ne occisa sint, sed ut aliquid operarentur. Jam vero si in proposta specie emphyteuta, propter levem deteriorationem, privationis pena pati non debet, pacatum illud de re non deterioriora frusta interpositum censeatur, contra d. l. si quando, 109. ff. de legat. 1. & d. c. 1. Papa, 10. de privileg. in 6. Sed, objectione isthac nihil movente, probabilius est iudicio, quod emphyteuta, cum quo talis inita est pactio, ob levem deteriorationem jure suo non cadat. Omnia t̄ enim pactio, & verba pactorum secundum subiectam materiam, & naturam illius rei, de qua agatur, intelligi debent, & solita, 6. & ibi. Canonica, exir. de majoritate, & obident. 1. ex condicione, 15. & si uno, 4. & I. quer. 54. & 1. ff. locatis. 1. si ale. 21. C. de locato, 1. danni 41. ff. de danni. infol. Nicol. Everard. in locis legalibus. loc. a. subiecta a materia, n. 1. Atqui contractus emphyteutico natura, & conditio hec est ut levissimum emphyteuta culpam non cogatur, arg. 1. si us certo, 5. & nunc videndum, ff. commodat. 1. contractus, 23. ff. de regul. iur. & docui latius ad s. deponit. 3. nu. 399. Institut. de locat. & conducti. lege item infra ad qu. 42. nu. 2. & consequenter quod ob levissimum culpam, & deteriorationem modican non puniatur. Quocirca pactum illud, de re non deterioriora adjectum, hanc in sententiis accipi non debet, quod emphyteuta levissimum culpam in re deterioriora præstare tenetur.

6 Nec t̄ quicquam obest, quod modo de operatione verborum, seu pactorum adductum est. Etenim potius admittitur, n. & verba, & pacta fit supervacua, & sine effectu operandi, quam ut aliquid operentur contra subiectam materiam, & naturam illius rei, de qua tractatur, per notata Baldi in rubr. C. de contrah. emphyt. nu. 9. Alexander conf. 21. n. 9. lib. 5. Gozadini conf. 74. n. 16. Socin. regul. 440. limitat. 2. & Caphal. conf. 104. n. 8. Et t̄ juris non incogniti est: quod expressio illorum, que tacite sunt, nihil operetur: quodque potius admittitur, ut dispositio sit superflua, quam ut expressio eorum, que tacitum sunt, aliquid operetur. I. verba hac, 12. ff. de conditionib. institut. 1. hec verba, 3. & ibi Bartol. & Jas. ff. de legat. 1. si non recte, 3. C. de fiduciisfructibus. Ruin. conf. 68. n. 15. lib. 1. Patris conf. 110. n. 47. lib. 1. Confut. etenim expressio eorum, que tacita sunt, ad collendam omnem dubitationem factam fuile, traditibus Soc. conf. 102. n. 11. lib. 3. & Caphal. d. conf. 104. n. 14. Juris autem 8 indubitate est, t̄ quod ea, que dubitationis tollende causa contractibus inferuntur, ius communis non ledant, neque mutent, 1. qui mutuam, 56. in prime. ff. mandati. 1. que dubitationis, 81. ibique Decius & Caren. ff. de regul. iur. Cravett. conf. 70. nu. 29. lib. 1. aliique plures, que memorat, & sequitur Ludolphus Schrader. in tract. de augm. moneta, conf. 22. Tiraquell. de reserv. 522. & seqq. HARP.

7 Non potest emphyteuta incidere arbores fructiferas.] 16 Emphyteutum, qui arbores fructiferas incidunt, ius suum perdere certum est: quia ejusmodi arbores incidunt, fundum emphyteuticum deteriorare reddere dicunt 1. ff. eius, 13. & fructuarius, 4. ff. de usfructu. 1. & eleganter, & non recte, 3. ibi, arbores excidit, vel extirpavit, ff. de dol. mal. 1. 2. ibi, arbores decaeser. Et ff. si usfructu. petat. & 1. in fraudem, 45. & conductor, 13. ibi, arbores pomeritas cedentes, de jure fit. Atque ita tradit. pater Claram nostrum, & ab eo hic relat. Gulicem. Redoan. in tract. de rebus Eccles. non alienand. de caducitate ob rei deteriorationem, in prim. pag. 505. Menoch. de arbitr. judic. quest. lib. 2. cent. 1. cap. 78. n. 7. Tobias Non. conf. 58. n. 20. Joan. Hannibal. in n. nemo potest, 55. n. 108. ff. de legat. 1. Pinc. conf. 70. nu. 29. lib. 1. C. de bon. matern. part. 2. sub n. 60. verbi. idem in emphyteuta. Corbulus d. trad. de jure emphyt. c. 13. n. 2. pluresque aliis per eos congett.

8 In t̄ disceptationem vocatur & illud: nunquid emphyteuta, qui non integrum fundum emphyteuticum, sed partem duntaxat ejus deteriori fecit, toto fundo vel faltum ea parte, quam fecit deteriori, privetur? Privari cum toto fundo, scribunt diferte Richardus Malmesbury, Oldrid. & Baldus in l. cum ejusdem, 34. ff. de editio. Andri. Barbat. in editio. ad Bald. in l. adeo, 3. sub n. 14. verbi. sed quid si ex pluribus rebus, C. de locato. Chassaneus. in confutet. Burgund. rubr. 4. & 6. nu. 7. Roland. à Valle conf. 49. num. 15. lib. 2. Joseph. Ludovic. decisi. 22. nu. 6. Alber. Brun. in tract. de augmento moneta, conf. 22. Tiraquell. de reserv. 31. Inst. de rer. divisi. consequens est, arborum, in prælio emphyteutic. ab emphyteuta inferuarum, dominium ad illum, cuius est folium, spectare, atque adeo emphyteutam eas incidendo, ipsum prædium deteriorasse, remque emphy-

teuta-

Lib. IV. §. Emphyteusis, Quæst. XXVII. 219

tæticam violasse censer: ac proinde privationis panus merito incurtere. D. Bocer. d. claff. 2. disp. 14. th. 25. edit. 2.

9 Nihil decerpit huic sententie, quod t̄ obicitur a dispensentibus (nimurum Franciso Beccio conf. 33. n. 7. & alii, quorum meminit Corbulus d. conf. 13. n. 2. ad fin.) dominum amittere quidem lucrum, sed nullo affectu damno, si fructifera arbores, ab ipso emphyteuta plantatas, incise fuerint. Respondeat enim: arbores istas, quoniam solo inhaerent, ratione directi dominum aquitas esse dominum, ad quem directum soli dominum pertinet: ita ut ex illarum incisione dominus non speraret, sed quanto magno lucro privaret. Lucri autem, quod questionis est, idem, ac danni, ius habet, arg. I. liberio osteginta, 26. ff. de bonis libertor. Cravett. conf. 764. n. 3. Et seqq.

10 Quod t̄ poter dictum est: emphyteutam fructiferas inciendo arbores iure suo cadere, id non procedit, quando emphyteuta, qui arbores fructiferas incidunt, alias aque fructiferas in eum locum supplantavit, & substituit, argumento dicit. 1. in fraudem, 45. & conductor, 13. ibi, non substitutus. 1. Myntinger. cent. ff. ad S. Trebellian. Gulicem. Redoan. in tractat. de rebus Eccles. non alienand. quest. 19. cap. 2. numer. 12. pag. 441. & Tiraquell. in repetit. 1. & unquam, 8. in verb. reveratur, num. 273. C. de revend. donis. Sed contrarium tenetur Rota Bononiensis, Petrus de Benintendis decisio, 17. Corbul. in tractat. de jure emphyteut. cap. 15. ampliss. 38. num. 2. Myntinger. cent. ff. de iure fisci. Huiusque ratio manifesta est: quia emphyteuta, in locum arborum incisorum alias aque fructiferas, & secundas substitutas, prædictum emphyteuticum per istam incisionem deterius facile non intelligitur, ut sentient, post alios complures a se allegatos, Corpol. de servitutibus ruric. pred. capit. 22. de montibus, nu. 13. Gulicem. Redoan. in tractat. de rebus Eccles. non alien. de caducitate ob rei deteriorationem, verbi. & ut disceptatur, nu. 13. pagin. 610. Tiraquell. de retrat. consent. 8. 3. glos. 1. n. 26. & Corbulus d. tractat. de jure emphyteut. cap. 13. nu. 28. Qui duo posteriores plures limitationes, in prælio diligenter notandas recent. HAR.

(b) Deteriorationem.] An compensentur meliora menta ad hoc, ut evitetur caducitas? vide Jas. conf. 17. GACH.

(c) Fructiferas.] Vide per Jas. in l. 1. col. pen. C. de jure emphyteut. & in l. 2. C. col. 1. Et quod requirantur, vide per Jas. d. conf. 17. Tiraquell. de retrat. consil. 8. 3. glos. 1. n. 24. cum pluribus seqq. Emphyteuta tamen terre buxifera potest incider arbores fructiferas absque domini confusio, & absque metu caducitatis, per Curt. sen. in conf. 71. col. 5. & emphyteutis deterioriora ad hoc dicitur, que requirantur, ut decr. Tholo. 355. Item emphyteuticarum res referuntur an profici emphyteuta, & per judicem Ecclesiasticum cogit. vide ibi tractat. de caducitate rei emphyteutice ob pacifica non servata, & arborum incisionem: vide novissime per Kunit. jun. conf. 355. GACH.

QUESTIO XXVII.

SUMMARIA.

EX CLARIO.

1 Emphyteuta cessans a solutione canonis emphyteutic. an cadat ab emphyteuti?

EX ADDITIONIBUS.

1 At emphyteuta, in solutione canonis cessans, & antequam dominus declarat, se velle, cum iure suo cedisse, fructus percipiens, ad horum restituitionem teneat.

2 Fructus ad rei dominum spectat.

3 Actus sub conditione factus, ea non existente, effectum non habet.

4 Male potest fructus omnes restituere tenetur.

5 Usfructuarius fructus, fructu usfructu perceptos restituere cogitur.

1 Quæsto, an Emphyteuta cessans in solutione canonis cadat (a) ab emphyteuti? dixi supra questione olitæ.

ADDITIONES.

(a) Cetera, quod cadit ipso jure, si dominus voluerit, commune vide questione 9. ubi etiam dixi, per Carp. conf. 152. n. 92. & cetera incollet, mea commun. opin. verb. emphyteuta, & emphyteuta incumbit Jul. Clar. Sentent. Praef. Civil. Tom. I.

QUESTIO XXVIII.

SUMMARIA.

EX CLARIO.

1 Emphyteusis an transeat ad extraneos heredes.

2 Et quid si concessa sit nulla temporis præfinitione adjecta.

3 Et quid si concessa sit usque ad certam generationem.

4 Et quid si concessa sit in perpetuum pro se, & filiis.

5 Et quid si concessa sit expresse etiam pro extraneis heredibus.

6 Et quid si concessa sit simpliciter pro se, & heredibus.

- 7 Et an emphyteusis Ecclesiastica de sui natura sit transitoria ad extraneos heredes.
 8 Et quid si tempore concessionis non constabat bona esse Ecclesie.
 9 Et quid si emphyteusis Ecclesiastica concessa sit pro se, & heredibus quibuscumque.
 10 Et quid si sit concessa pro se, & quibus dederit.

Ex Additionibus.

- 1 Emphyteusis Ecclesiastica simpliciter alicui data, ad quos heredes transeat.
 2 An emphyteusis Ecclesiastica Tilio, ejusque heredibus simpliciter concessa, etiam ad extraneos Tuum heredes defendat.
 3 Hereditas nomine generale, extraneos quoque heredes complectitur.
 4 Pacientes, quibuscumque heredibus suis pacifici ineligitur.
 5 Seruatis debitis solemitatibus, res Ecclesiastica licet alienatur.
 6 Generis emphyteusis Ecclesiastica natura.
 7 Quaevis emphyteusis sui natura est perpetua.
 8 Explicatio, & intellectus Novellae 7. c. 3.
 9 Naturalia cuiusque rei per se inesse creditur.
 10 Emphyteusis Ecclesiastica alicui in perpetuum concedi potest.
 11 Emphyteusis Ecclesiastica ad extraneos heredes transeat, si data sit Tilio, & quibuscumque ejus heredibus.
 12 Particula (quibuscumque) omnes omnia comprehendit.
 13 Et quid, si in concessione dictum fuit, pro te, & heredibus, & quibus dederit.

Quarto, nunc quid emphyteusis transeat ad extraneos heredes? Hac est intricata, & ardua questio, in qua DD. adeo varie loquuntur, ut veritas vix discerni possit. Tu igitur pro intelligentia terminorum debes presupponere, quod quatuor modis potest aliqua res in emphyteusis concedi. Primo quidem simpliciter, id est nulla temporis praefinitione adjecta, puta: concedo tibi hanc rem in emphyteusis. Et hoc casu tenendum est, quod talis emphyteusis, quam nonnulli appellant informem) transeat ad filios, seu descendentes recipiens, etiam quod de illis in concessione nulla mentio facta sit: censor enim facta concessio, non solum pro ipso recipiente, sed etiam pro illis heredibus, qui ex natura emphyteusis succedere solent. Et ita tenet Petr. de Bellaper. in l. apud Julianum, §. si quis alicui, ff. de leg. 1. cuius opinio dicit esse communem Iaf. in d. §. si quis alicui, n. 9. qui licet loquatur in emphyteusis concessa a Papa, vel Princeps, idem tamen dicendum esset: in concessione alicuius privato, & etiam ab Ecclesia, modo concessio sit legitime facta: semper enim in dubio concessio debet potius censor realis, quam personalis, nisi alter de mente contrahentium appareat. Faciunt, que dixi j. hoc ed. lib. §. feudum, quaq. 9. vers. Sed quod dicendum. Transeat (a) ergo hujusmodi emphyteusis proculdubio ad filios, sive ad descendentes ipsius recipientis, & hoc sive concessa sit a laico, sive ab Ecclesia. Ad extraneos autem transeat, si sit concessa a laico, sed si concessa sit ab Ecclesia, transeat foliumentum ad filios, & descendentes. Et hoc omnes fatentur, ut dicit Gozad. conf. 7. post n. 9. Quae quidem conclusio modicam habet difficultatem, tenendo illam opinionem, quod emphyteusis Ecclesiastica de sui natura non transeat ad extraneos (b) heredes, de quo infra late dicemus. Bene verum est, quod de stricto iure forte prior est opinio.

quod emphyteusis Ecclesiastica simpliciter concessa, nulla facta mentione filiorum, nec heredum, finitur in persona accipientis, ut est textus rotund. in §. emphyteusis, in Aubeni. de non alien. sed in practica non recedas a communi.

Secundo modo potest res in emphyteusis concedi usque ad certam generationem, puta secundam, tertiam, (c) vel quartam, & hoc casu cum certa sit dispositio, non est traftandum, an transeat ad extraneos heredes, ex quo foliumentum ex tenore concessionis, vel investitur sunt vocati descendentes recipiens, usque ad generationem expressam in ipsa concessione: hoc indistincte procedit, sive emphyteusis sit concessa a Principi, sive Ecclesia, sive privato. Quomodo autem intelligatur secunda, vel tertia generatione, dicam infra q. 34.

Tertio modo concedi potest emphyteusis, usque ad certum annorum (d) numerum, puta, ad viginti, vel triginta annos, &c. Et hoc casu si quadratur, an transeat ad extraneos heredes, dicendum est, quod sic, usque ad illum numerum annorum primitum: & hoc proculdubio procedit in emphyteusis concessa a privato: sed in emphyteusis Ecclesiastica, si nulla esset facta mentio heredum extranorum, de stricto iure idem forte dicendum esset, quod supradictum est, quando emphyteusis concessa est nulla temporis praefinitione adiecta: aquius tamen, & tunc est tenerum, quod usque ad illum numerum annorum transeat in quoquecumque.

Quarto modo potest concedi emphyteusis in perpetuum: & in hoc articulo pro clariori intelligentia distinguendi sunt tres causas.

Primum casus est, quando emphyteusis perpetua concessa est expresse pro se, & filiis, & hoc casu nulla est difficultas, hac enim foliumento transit ad descendentes, juxta tenorem ipsius concessionis, non autem transit ad extraneos, neque facio differentiam, an concessa sit pro se, & filiis, an autem pro se, & filiis, & heredibus, quia licet illa qualitas (heredibus) adjecto verbo (filiis) operetur, quod emphyteusis non possit transeire ad filios, nisi etiam sint heredes recipiens, ut dicam infra q. 37. tamen quantum ad hoc propositum, de quo in praesentia tractamus, paria sunt, vel quod concessa sit pro se, & filiis, vel pro se, & filiis, & heredibus, vel pro se, & descendentes, & heredibus, vel hujusmodi: nam illa omnia causibus nunquam transit ad extraneos heredes: & hoc indistincte locum habet, tam in emphyteusis concessa a privato, quam ab Ecclesia. Et ita puto tenendum esse, licet nonnulli teneant contrarium.

Secundus est casus, quando emphyteusis perpetua concessa est expresse etiam pro heredibus extranis, puta, quia in investitura, seu concessione dictum sit, pro se, & heredibus quibuscumque, vel pro se, & heredibus, & quibus dederit. Nam ex proprietate hujusmodi verborum venient etiam extranei heredes, ut similis dicam infra hoc eod. lib. §. feudum, quaq. vers. Hoc praemissum. Et in hoc quidem distinguendum est, inter emphyteusis concessam a privato, vel concessam ab Ecclesia. Nam si sit concessa a privato, proculdubio transit ad quibuscumque heredes, etiam extraneos, ex tenore ipsius investiture. Si vero est concessa ab Ecclesia, tunc aut agitur de nova concessione, quia scilicet hujusmodi res non erat solita concedi in emphyteusis, & tunc si debitis solemitates requiriunt in alienatione rei Ecclesiastica, ex dispositione c. fine exceptione, 2. q. 2, interveniant in tali concessione, proculdubio poterit talis concessio fieri etiam pro heredibus extranis, ut dixi sup. q. 7. vers. Sed nunquid, & ideo etiam ad ipsos transeat, ut dixi.

Lib. IV. §. Emphyteusis, Quæst. XXVIII. 221

dixi j. vers. Sed quero. Si enim potuerit ipsa res in totum alienari, subsistente causa legitima, & debitis solemitatibus interventientibus, ut dixi j. §. emprio, multo magis potuerit concedi in emphyteusis etiam pro extraneis heredibus, & sic alienari foliumento respectu utilis domini: & hoc iudicio meo nullam habet difficultatem: si vero debitis solemitates non interventiant, concessio est ipso iure nulla. Et ideo superfluum est tractare, nunquid transeat ad extraneos, quia non valet, neque etiam in persona ipsius recipiens.

Aut vero erat solita concedi in emphyteusis, quo casu, quando propter cessionem, alienationem, vel deteriorationem, vel aliter finita est emphyteusis, & sic res ipsa est ad Ecclesiam reversa, potest prælatus, etiam debitis solemitatibus interventientibus, illam in emphyteusis iterum concedere: & tunc. Aut non erat solita concedi pro extraneis: & siquidem intervererunt debitis solemitates, & legitima causa, vel concessio etiam in extraneos, ut supra sibi dixi. Si vero non intervererunt, nulli dubium est, quod non potest in hac renovatione concedi, ita ut transeat ad extraneos. Nam Praelatus non potest in hujusmodi renovatione alterare formam, secundum quam res ipsa solita est in emphyteusis concedi, & si id faciat, vitiatum concessio, saltem quantumque forma excellit est, ut dixi sup. in d. quæst. 6. vers. Scias tamen. Aut vero erat solita concedi etiam pro extraneis heredibus, & hoc casu siquidem interverant debitis solemitates, potest iterum concedi etiam pro extraneis heredibus, & hoc casu siquidem interverant debitis solemitates, quod non placet, quod non possit concedi nisi pro descendenteribus recipiens, non autem pro extraneis: ad quod videnda sunt ea, que dixi j. vers. Præterea posset.

Tertius est casus, quando emphyteusis (e) est simpliciter concessa pro se, & heredibus: & hoc casu pariter est distinguendum inter emphyteusis concessam a privato, & emphyteusis ab Ecclesia. Nam siquidem est concessa a laico, transit in heredem extraneum, & potest euicunque legari, & donari, etiam irrequisito domino: & ita communiter teneatur, ut dicit Cald. conf. 6. sub Rubrica de locato. Hanc etiam conclusionem dicit esse communem Alexand. in l. si paroni, in fin. ff. ad Trebel. quem refert, & sequitur Gigas de criminis lega. Majest. lib. 2. in Rubrica de penit. quæst. 6. n. 6. Idem etiam dicit Alexand. in l. quod dicitur, n. 26. ff. de verb. oblig. quem refert Soc. jun. conf. 59. num. 8. lib. 2. & in hoc modo est inter Doctores controversia. Punctus est, quid in emphyteusis Ecclesiastica? multi enim tenebunt, quod illa ad extraneos heredes (f) non transeat, licet simpliciter pro se, & heredibus concessa sit. Fundamentum autem istius opinio est, quia licet verbum, Hereditas de sui proprietate comprehendat tam extraneos heredes, quam descendentes, tamen (ut ipsi presupponunt, regulariter emphyteusis Ecclesiastica de sui natura non transeat nisi ad descendentes, non autem ad extraneos heredes, secundum opin. quia dicit esse magis communem Imola in l. ex facto. n. 14. in fin. ff. de hered. institut. quem refert, & sequitur Ruin. conf. 23. n. 34. lib. 5. & conf. 68. n. 10. eod. vol. Alexand. conf. 23. n. 4. lib. 1. & conf. 9. lib. 2. & conf. 38. n. 4. eod. vol. & conf. 89. n. 1. lib. 4. & conf. 21. n. 11. lib. 5. & conf. 22. n. 5. eod. vol. & conf. 129. n. 2. eod. vol. & in d. l. si paroni, in princip. n. 6. ff. ad Trebel. quem refert Apostill. ad Corin. in verbis, contraria, in singul. incip. Contra. Socin. conf. 121. n. 18. lib. 4. quem refert Gratius conf. 55. n. 8. lib. 1. Ruin. conf. 48. n. 10. lib. 1. & Jaf. Clari. Seneus. Praef. Civil. Tom. I.

conf. 117. n. 1. eod. vol. & conf. 148. n. 4. eod. vol. & conf. 161. n. 6. eod. vol. & conf. 162. n. 11. eod. vol. & conf. 168. n. 2. eod. vol. & conf. 24. n. 12. lib. 5. & conf. 25. n. 12. eod. vol. Ripa in l. cun bonas, n. 14. ff. de priv. credit. Gozad. conf. 75. n. 9. Rimini. conf. 437. n. 3. Et ideo secundum ipsos illos verbum, pro le, & heredibus, positum in concessione, vel investitura, ratione subjectae materis, debet intelligi foliumento de descendenteribus, non autem extraneis. Regulariter enim, in quacunque materia, quæ de sui natura non est transitoria ad extraneos, appellatione herendum non venient extranei, secundum communem opin. de qua attestatur Dec. in d. conf. 171. n. 2. Faciunt, quia in simili dicunt Doctores de feudo concessio pro se, & heredibus, ut dixi in allegato §. sediunt, g. 83. in fin.

Et in specie, quod emphyteusis Ecclesiastica simpliciter accepta pro se, & heredibus, transeat foliumento ad descendentes, non autem ad extraneos heredibus, ultra parallelogram D.D. dicit esse communem sententiam Comen. conf. 57. n. 1. & seq. quem refert, & idem affirmat Gozad. conf. 39. n. 6. & seq. Antonius Oldianus inter conf. Rapha. Comen. conf. 11. n. 1. Alexand. conf. 56. n. 3. lib. 2. & conf. 83. n. 1. lib. 7. & in l. quadam, §. nihil intercep. n. 6. de edendo, & in l. etiam post n. 3. ff. solut. marim. prot. ilium refert Soc. jun. conf. 11. n. 1. lib. 3. Pologni. conf. 84. in 1. diu. Barb. conf. 63. quod per tonum conf. lib. 1. Dec. in cap. in praesentia, post n. 48. vers. Ex supradictis de probat, quem refert Ferous ibi, n. 386. I. etiaco. conf. 173. n. 47. lib. 3. in 2. parte. Affinit. decif. 100. n. 1. ubi etiam dicit ita fuisse judicatum in illo iure consilio, quia in illa concessione emphyteutica non intervererunt debitis solemitates, quod notat Rubens in l. Galius, §. quidam relle, n. 192. & seq. ff. de liber. & postib. Paril. in d. c. in praesentia, n. 104. Ferous q. 19. n. 1. & seq. Et dicit Socin. jun. conf. 71. n. 3. lib. 1. quod ita communiter determinatur. Dicit etiam Imola in c. potius n. 14. circa finem, de locato, quod de conuentione communiter illud servatur, quem refert Corn. conf. 67. in lit. B, lib. 2. & conf. 165. col. 3. in lit. G, eod. vol. & ita jam pluribus annis in facti contingenti consultum collegium Papicense inter Abbatem sancte Marie de Procalia, & quandam Beneventum Notarium, cuius consilii exemplum manuscritum ego habeo, in quo plures dicitur hanc opinionem proculdubio esse magis communem. Contrarium vero sententiam scilicet, quod immo emphyteusis Ecclesiastica transeat ad extraneos heredes, multo etiam tenebunt, & quod plus est, Imola in d. 1. quod dicitur, post n. 8. vers. Circa primum vero ff. de verb. oblig. ibi ipsi contrarium, dicit, quod haec communis opin. gl. & Doctorum, quem refert, & sequitur Corn. conf. 131. in lit. Q. lib. 2. & conf. 173. in litera L, eod. vol. Idem sensit Ziliolus de Caute. in inter consilia Anch. conf. ultim. n. 8. quod est subscriptum a multis illibribus viris illius temporis. Idem attestatur Alexand. pariter sibi contrarium consil. 189. post num. 19. vers. Secundo respondetur, lib. 2. Hanc etiam opin. dicit esse communem Corn. conf. 13. in litera B, lib. 3. quem refert compater meus Crav. conf. 251. num. 3. in fin. licet ipse nihil firmet. Refert etiam, & sequitur Paril. conf. 84. n. 4. lib. 4. & dicit Paril. in conf. 85. num. 17. lib. 4. quod ita firmat communiter Doctores, & dicit Soc. conf. 166. num. 33. in fin. lib. 2. quod haec est magis communis opin. maxime modernorum Doctorum. Sed advertendum est, quod fere omnes Doctores proxime allegati loquuntur in casu, in quo Emphyteusis Ecclesiastica est concessa subfuscente legitima causa, & interventibus debitis solemitatibus, quia in re Ecclesiastica alienatio requiruntur ex dispositione d. c. fine exceptione

12. q. 2. Tune enim ex quo res Ecclesie de sui natura possunt illis interventientibus alienari in totum, & in quoconque videbatur dicendum, quod emphyteus ita concele transire debet etiam ad extraneos. Et ita ultra preallegatos hanc opin. dicit esse communem Por. in §. adeo, Inf. de locato. prout illum refert Curt. jun. conf. 4. n. 1. refert etiam Grat. conf. 55. num. 28. lib. 1. & Didac. in d. c. 17. vers. Quartu conclusio, licet ego illum non inventum ibi attestante in hoc articulo de communi opin. praeferim num. 3. ubi loquitur in hoc proposito. Idem dicit Parif. in d. c. in presencia, num. 108. Et secundum hanc opin. dicit Aflift. decisi. 386. post num. 7. quod vidit in confilio Regis Fernandi primi judicatum, quod emphyteus ecclesiastica concele servatis servandis, & canonicis pro fe, & haeredibus transiret ad haeredem institutum in testamento, exclusa Ecclesia. Quod est notabilis verbum, propter autoritatem illius sacri consilii. Et sic vides quanta in hoc articulo sit controversia inter Scribentes. Brevis, quando in concessione emphyteus Ecclesiasticae non sunt adhibita debitis solemnitatibus, quae in totali alienatione requiruntur, proculdubio tenendum est, quod hujusmodi emphyteus ad extraneos haeredes non transeat. Et in hoc omnes concordant, ut dicit Cur. jun. in conf. 130. num. 4. in fin. Quando vero intervenierunt dubiae solemnitates, non potest negari, quin pafus sit valde periculosus: ego tamen in judicando, aut confundendo etiam hoc casu non auderem recedere ab illa opin. quod non transeat ad extraneos, quam absque controversia arbitrio esse magis communem, licet in punto juris forte contraria sit verior.

7 Et certe ego non video, quomodo Doct. tenentes hanc opin. quod scilicet emphyteus Ecclesiastica concele pro fe, & haeredibus non transeat ad extraneos haeredes, probent illud suum propositum, adeo per omnes decantatum, & super quo fundatur totum eorum conclusio, quod scil. de sui natura emphyteus Ecclesiastica non sit transitoria, sed extraneos haeredes: nam de jure canonico hoc nullius dispositum reperitur, sed solummodo prohibetur concessio in emphyteus concedatur alii pro fe, & haeredibus debet etiam ad extraneos haeredes transire.

Et si dicas (prout etiam nonnulli Doctores in hoc proposito confidant) quod ex quo emphyteus Ecclesiastica concessio in perpetuum sine debitis solemnitatibus est ipso iure nulla, ut est text. in d. c. nulli de rebus Ecclesia non alien. & in c. confitimus cod. iii. l. 6. quod prohibit generalis est, & uniformiter prohibet illius concessionem in descendentes, sicut in extraneos. Tex. autem in §. emphyt. in Abb. de non alien. super quo omnes se videtur fundare (pacem tantorum patrum) non meretur allegari in hoc proposito: cum enim sit dispositio principis secularis circa res Ecclesiasticas, certum est, quod etiam si sit Ecclesia favorabilis non est attendenda, ut est indubita, & communis omnium Doctorum opin. in c. Ecclesia S. Mariz, de conf. de qua dixi supra lib. 1. §. 1.

Nec dicatur, quod in Imperialis favens Ecclesia valet, & censetur approbata per Papam, nisi canon sit in contrarium, licet fecit sit in constitut. inferioris, quia hoc procedit, quando lex est generalis, simpliciter aliquid disponens, sed quando in ipsa legi specialiter aliquid prohibetur, vel disponit, circa personas, vel res Ecclesiasticas, tunc omnes concordant, quod non valet, neque ligat ex notorio defectu potestatis, ut dixi in d. c. l. & ideo nomine discrepante concluditur in d. c. Ecclesia sancta Mariz, quod totus titulus C. de sacrof. Eccl. & de Episc. & Cler. est nullus, ex quo disponit circa personas, & res Ecclesiasticas, in quibus Imperator nullam habet potestatem, & tamen ille titulus continet leges Imperiales, & non Principis inferioris, prout etiam hanc esse communem opin. attestatur Grat. conf. 110. n. 50. lib. 1.

Et si dicatur, ut dicit Aret. quod ille §. emphyt. videtur receptus, & canonizatus per Papam in alleg. c. nulli, ubi etiam communatur opiniones à constitutione Leonina communatas, quae constitutio Leonina dicit esse l. jubemus C. de sacrof. Eccl. ad cuius interpretationem praesupponitur factam fusile constitutionem Juffiniiani positam in Authenticis, in qua est §. ille emphyteus. dico, quod haec confidat Aret. (cum reverentia tanti Doctoris) videtur nimis subtilis, ne potest meo iudicio sufficiere: in primis enim dicit posset, quod immo illa constitutio Leonina, de qua loquitur text. in d. c. nulli, non est l. jubemus, sed constitutio Leonis Papae, de qua 12. q. 2. & hoc dicere non est peccatum, ut dicit Jo. And. in d. c. nulli, in ult. verbi, sed posse, quod Papae ficerit d. l. jubemus, ut ego etiam sufficere, certe illam non dicitur approbatiss, nisi simpliciter comminando facerdotibus opiniones ab illa lege laicis impositas; non autem approbadis ejus dilatationem. Pictore dato, quod illa l. jubemus, est expresse, & in totum canonizata, non per hoc potest inferri ad §. emphyt. quo possum est in alia constitutione profusa superata, & aliud disponente, & quae videtur emanasse non ad interpretationem, ut dicit Aret. sed potius ad coramdonem constitutionis Leoninae, ut probatur ex verbis ipsius constitutionis in princ. ubi dicit Sed co, quod non generaliter posita sit in omnibus, ergo etiam ea quadam correctione credimus, licet gl. exponat correctionem pro suppletione. Si ergo non repertitur iure causum, quod emphyteus Ecclesiasticae de sui natura non sit ad quoniamque haeredes etiam extraneos transitoria, & consequenter, si nihil in emphyteus speciale constitutum est, aliter quam in aliis alienationibus rerum Ecclesiasticarum, videtur dicendum, quod sicut, si est interventio resolemitatis vendita, seu donata res Ecclesia alicui pro fe, & haeredibus, proculdubio etiam ad extraneos transire, ita etiam, si eo modo res Ecclesia in emphyteus concedatur alicui pro fe, & haeredibus debet etiam ad extraneos haeredes transire.

Et si dicas (prout etiam nonnulli Doctores in hoc proposito confidant) quod ex quo emphyteus Ecclesiastica concessio in perpetuum sine debitis solemnitatibus est ipso iure nulla, ut est text. in d. c. nulli non videtur tractandum, an ei cauf transeat ad extraneos haeredes, quia cum sit invalida, non transit neque ad filios, immo neque etiam valet in primo recipiente, & ideo confidant eorum, qui in hoc proposito distinguunt inter emphyteus concessio cum debitis solemnitatibus, & concessio sine debitis solemnitatibus est ipso iure nulla, ut est text. in d. c. nulli de rebus Ecclesia non alien. & in c. confitimus cod. iii. l. 6. quod prohibit generalis est, & uniformiter prohibet illius concessionem in descendentes, sicut in extraneos. Tex. autem in §. emphyt. in Abb. de non alien. super quo omnes se videtur fundare (pacem tantorum patrum) non meretur allegari in hoc proposito: cum enim sit dispositio principis secularis circa res Ecclesiasticas, certum est, quod etiam si sit Ecclesia favorabilis non est attendenda, ut est indubita, & communis omnium Doctorum opin. in c. Ecclesia S. Mariz, de conf. de qua dixi supra lib. 1. §. 1.

Nec dicatur, quod haec etiam valet ex generali confidat.

Lib. IV. §. Emphyteus, Quæst. XXVIII. 223

narr Speculatoris, & Azonis supra allegatam, non transibit ad extraneos. Neque obstat, quod solemnitates requisita in alienatione rerum Ecclesiastica non possunt confuetudine tolli, nec diminui, ut dixi in d. c. emplo, quia illud procedit in totali alienatione, secus autem in concessione emphyteus, quae est minoris præjudicii, ut de se patet. Et ideo Specul. in loco preallegato tenet, quod talis confuetudo valeat, tanquam utilis Ecclesia, ut cum minori solemnitate possum facilius fieri contractus, quod est multum rationabile, præterim cum ex tolerantia summi Pontificis videatur confuetudo ipsa per tantum temporis spatium Sedis Apostolice auctoritate rotabora.

Præterea posset etiam aliter ponи exemplum de emphyteusi Ecclesia, quae sit concessa sine debitis solemnitatibus, & tamen valet, puta, quando est res solemnitatis in emphyteus, quae ad Ecclesiam est revertita: nam omnes Doct. hoc casu concordant, quod potest illam Prælati de novo in emphyteus concedere, etiam non adhibito consenso capituli, neque servatis aliiis solemnitatibus in rei Ecclesiastica alienatione requisita, ut dixi supra in d. q. 6.

Quidquid tamen disputando dicit posset, trahio indistincte cum sententia magis communi, quod scilicet emphyteus Ecclesiastica concessa pro fe, & haeredibus sine cum debitis solemnitatibus, five sine illis concessa sit, nunquam transit ad extraneos haeredes, sed tantummodo ad filios, five descendentes ipsius recipientis, nisi ultra debitis solemnitates expresse concessa fuerit etiam pro haeredibus extraneis, vel in ipsa investitura apposita sint talia verba, quae hoc importent, puta, pro fe, & quibus dederit, vel pro fe, & haeredibus quibuscumque, &c. ut inferius dicam.

8 Utrum tamen scias in hoc proposito, quod si forte non constabat bona in emphyteus concessa fuisse Ecclesia, & per ipsam concessionem recognita sunt ab Ecclesia eo casu utique etiam si concessio est simpliciter facta pro fe, & haeredibus transiret etiam ad extraneos haeredes: & hoc absque aliquo contradicente procedit, ut dicit Grat. in alleg. conf. 55. n. 29. lib. 1. Debet enim Ecclesia contentari, quod senserit commodum ipsius recognitionis, cum alter probare non posset bona ad fe pertinere, absque eo, quod velit ea ab haeredibus recipientis, licet extraneis, auferre.

9 Sed quarto, quid (g) si ab Ecclesia concessa sit emphyteus alicui pro fe, & haeredibus quibuscumque, nunquid hujusmodi emphyteus transibit ad extraneos haeredes? Responde quod si debitis solemnitatibus in concessione intervenerint, transibit etiam ad extraneos haeredes. Et hoc est communis opin. ut ait Did. in d. c. 17. post n. 5. vers. Quid & si emphyteus, qui ad hoc proposito multos allegat, quod tamen loquuntur in feudo, de quo pleniur dixi in d. q. 9. vers. Hoc presumo. Conclusio tamen est in se vera, & communis, quia nulli dubium est, quin verbum *Quibuscumque*, comprehendat etiam extraneos, in quaenamque materia positum sit. Et hoc omnes pene fatentur.

10 Idemque & multo fortius dicendum est, ubi (h) concessio facta fuisse pro fe, & haeredibus, & quibus dederit. Nam hoc verba Et quibus dederit, comprehendunt non modo extraneos haeredes universali titulo venientes, sed etiam singularis successores. Et ita hanc opin. dicit esse communem Curt. jun. conf. 4. post n. 1. vers. Sed quoniam, & conf. 130. n. 2. ubi dicit, quod ita concludunt communiter Scribentes; & in Abb. res qua, n. 24. C. communia de legatis, & hac omnia nota, quia quotidie contingunt in practica. Ubi tamen in illa materia aliquis casus de facto tibi contingat, recurre semper ad confuetudinem civitatis, vel provinciae, in qua concessio ipsa facta est, & secundum illam judicando non errabis. Illa enim

principiū est attendenda; & ita dicunt omnes Doct. ut ait Fel. in d. c. in presencia, n. 27. in fin. licet non sit omnino expeditem, quod consuetudo possit inducere, ut res Ecclesiæ possint in emphyteus concedi absque iusta, & rationabili causa. Si tamen est consuetudo, quod emphyteus legitime concessa non transibit ad extraneos, vel fraternas, vel huismodi, debetur talis consuetudo proculdubio observari. Et haec est commun. opin. ut Ber. in d. c. in presencia, n. 391. in fin.

A D D I T I O N E S .

(a) Tansibit ergo hujusmodi emphyteus proculdubio ad filios, &c.] + Quando emphyteus Ecclesiastica simpliciter data est alicui, nulla nec filiorum, nec haeredum fada mentione: eam ad filios, & nepotes tantum transiret (nisi illa confuetudine, & moribus obtentum fuerit) post plus e. citatos, tradit Alexander Trentacingius variis. resolut. lib. 3. de jure. emphyt. n. 6. Sed de hac re vide que notavi ad §. adeo antem, 3. n. 173. Institut. de locat. & conduct. ubi ostendit, hanc opinionem, quantumvis communem, subficiere neutiquam posse. HARF.

(b) Non transeat ad extraneos haeredes.] Et de ista communi dixi plena in coll. mea commun. opin. in verbo emphyteus, n. 2. ubi etiam limitavi. GIACH.

(c) Tertiam.] Verum emphyteus Ecclesiastica non potest concedi ultra tertiam generationem, quod fuit, si concederetur alteri Ecclesia. Rulin. conf. 110. Item quando concederetur civitati. Item quando ex causa, quae est utilis Ecclesia, de ifis diuibus limit. vide per Anch. conf. ut. GIACH.

(d) Usque ad certum annorum numerum.] Et hic scias, quod emphyteus habens usque ad tempus mortis duraturam, si eam alteri legat, legatario secundum communem niti debetur, ut attestatur Rol. conf. 71. n. 19. vol. 2. & dixi in coll. mea commun. opin. in verbo. emphyt. n. 14. GIACH.

(e) Quando emphyteus est simpliciter concessa pro fe, & haeredibus.] Num * rei Ecclesiastica emphyteus (si quidem de emphyteusi civili minime dubitatur, aut controvertitur) Titio, eisque haeredibus simpliciter concessa, non tantum ad descendentes, sed & extraneos Titii haeredes, devolvatur, multum controversa quæstio est? Et licet negativam sententiam sequantur plerique omnes, quos coacervavit hic Clarus roister, & Trentacing. d. resolut. 3. n. 9, affirmavit tamen ego cum codice Claro n. infus., Corneo conf. 131. n. 13. & conf. 172. n. 17. vol. 2. Socin. jun. conf. 124. col. fin. vol. 1. Natta conf. 117. vol. 1. & Covarr. lib. 3. variis. resolut. 17. n. 5. verbi quarti. & concl. &c. in puncto juris virorem esse censeo. Tum quia haereditas nomen generaliter est, etiam extraneos haeredes continet, per princ. & §. in extraneis, 4. Inflit. de haer. qualit. & different. Tum quia t. generaliter, is qui pacificiter quibuscumque suis haereditibus, atque ad eo etiam extraneis, pacifici intelligitur, tametsi corum nullam mentionem faciat. 1. iurisperitorum, 7. §. p. ad orum, 8. & 1. tale patrum, 40. in princ. p. de pati. 1. si patrum, 9. ff. de probationibus, 1. si curte, 2. §. si debitorum, 16. ff. quibus mod. pignor. vel hypoth. solvit. 1. veteris, 13. C. de contrib. & commit. ipsa. Tum quia si servatis debitis solemnitatibus res Ecclesiastica, quod urile, & directum dominium, alienari potest, sicut alienata ad extraneos haeredes transit, cap. fine exceptione 12. q. 2. arr. cap. 1. 2. & 3. de his, que sunt a prelat. cur non erant emphyteus Ecclesiastica, inspesta sua natura, ad quibuscumque haeredes transeat. Quælibet * enim emphyteus regulariter sui natura intelligitur, esse perpetua, argu ita ad quovis haeredes transitoria, 1. 1. in princ. ubi Bald. & Angel. ff. si ager vedi galat., id sp. emph. pet. Jafon si 1. 2. n. 160. C. de jure. emph. Soc. ten. conf. 50. n. 15. lib. 4. Rulin. conf. 3. 1. 18. & conf. 160. n. 10. lib. 1. & conf. 151. n. 14. lib. 4. Bald. in tract. de prescriptionib. in 1. par. tertia partis princ. quæst. 10. n. 35. Alciat. in tract. de presumpt. reg. 2. par. presumpt. ultim. hosque referens & sequens Menoch. de presumptio. lib. 3. par. imp. 107. n. 7. & 10. A qua regula cum emphyteus Ecclesiastica

T 4

sica excepta non inventatur: merito illi standum, & adhucendum est, *juncta l. omnis definitio*, 202. *ff. de reg. juri*, ibique Cagnol. *nu. 57.* Neque obest d. Novell. 7. c. 3. Etenim quod ibi emphyteus Ecclesiastica ad hæredes extraneos non defertur, non sit secundum, sed potius contra naturam emphyteus Ecclesiastica. Est siquidem hoc introductum ex prohibitione singulari, in favorem Ecclesie Constantino-potitana majoris (ut Gothonius ibidem annotavit) & reliquarum venerabilium domum ad eam pertinentium, contra hujus contractus naturam, & conditionem. Quod vel ex eo manifestum efficitur. Si enim haec contractus emphyteutus per Præfatum, & capitolium celebratur, sicut sit natura, ut ad extraneos hæredes devolvit non posset: prohibitione d. Novell. 7. c. 3. deflexa facta hand opus fuerit: quoniam "naturalia cuiusvis rei, etiam de his dispositio, vel mentio nulla sit, per te tamen inesse creduntur, exegim. l. 10. pacta convenia, 72. ff. de contrah. empti. Addit. f. quod prohibito d. c. 3. iure novissimo sublata est, & confitutum, quod emphyteus ecclesiastica in perpetuum, atque adeo omnibus etiam extraneis hæredibus concedi possit. Novell. 120. c. 6. §. 1. & luculentius docui ad d. §. adeo autem, 3. In his locat. & condad. n. 160. & subseq. HARP.

(f) Quid non transfeat? Ad idem vide per Ruin. conf.

39. & latius conf. 86. Car. Parif. in conf. 85. lib. 4. Item

quod non transfeat, Anch. conf. 134. plene: item an

transfeat ad extraneos hæredes, vide Socin. in conf. 266.

col. 16. 17. per Dec. in conf. 171. Curt. jun. conf. 4. &

170. Calixt. conf. 230. lib. 1. & omnino conf. 190. Vi-

so instrumento, in 2. latissime per Rip. trax. de peste, n.

255. Corn. conf. 76. vol. 2. Ruin. conf. 117. & 161. ubi

citinguit, Alex. conf. 61. lib. 7. Barb. in conf. 63. vol. 1.

Emphyteus tamen Ecclesie non transfit ad nepotem legi-

tum, natum ex filio naturali, per Ruin. conf. 158.

item an emphyteus Ecclesiastica transfit ad legitimatum?

ultra Dec. in d. conf. 171. & 164. vide per Affili.

decisi. 386. Boer. decisi. 123. Titaq. tract. de nobili. fol.

200. num. 7. & dixi in reg. meis in verb. legitimatus,

plenus. Item quod non transfeat, quando sumus in dif-

penso, & non legitimatus, Ruin. conf. 72. col. 2. item

ne quando filii legitimi, & naturales, haud fuere in tali

legitimatione: ibid. an transfeat ad descendentes? vi-

de Jaf. in l. Gallus. §. 6. & parentes, ff. liber. & po-

in l. qui se patris, in glori. pen. C. unde liberi, & in l. si

mancipiati, C. de coll. Et hic scias, quod Emphyteus

Ecclesiastica concessa uni privato, si de consensu Eccle-

siae ille privatus novum faciat Emphyteutam, mutat na-

turam suam, & reparatur ille emphyteuta privati, per

Ruin. conf. 168. & quod transfeat ad filium, etiam si de illis nil dicatur, vide per Cravet. in conf. 151. col. 2.

Brun. in tract. quod sian. mase. exclam. 2. q. 1. nu.

22. Dec. in conf. 171. n. 4. Ruin. 4. & 16. & vide per

Anch. conf. 125. qui vult, quod non transfeat etiam in

casu testati. Gera. tamen conf. 20. volvit contrarium;

unde vide per Soc. jun. in conf. 104. libr. 2. in prime. &

per Boer. decisi. 17. item si filia renunciavit patre propter

fratres bonis, & mortui sint fratres, quod renunciatio

tali cali haud profit Ecclesie, vide per Grau. conf. 201.

col. 3. Et maxime, quando non appetat instrumento

emphyt. quia sit ad filium, quia presumit Car. Parif.

in conf. 87. vol. 4. Emphyteus Ecclesiastica, quod

transfeat ad hæredem infraut in re certa, & ad eum

etiam, qui sicut infirmus in quinque solidis, dummodo

fit de liberis exclusive herede universalis extraneo, vide

per Ruin. conf. 158. sed fallit, ut per eund. conf. 186.

col. fin. Et in emphyteus Ecclesiastica quando sumus,

an valeat statuum disponsus super ejus successione, &

super dominio ejus? vide per Ruin. conf. 149. ubi etiam

in eo casu attendatur magis ructum stipulatiorum, quam

statutum. Et an emphyteus Ecclesiastica accepta pro se,

& filiis, & nepotibus, si ex ipsa unus ingrediatur mo-

nasterium reveratur ad Ecclesiam? vide Ruin. conf. 151.

nu. 22. ubi quid si adfert pactum, quod non transfeat ad

monasterium. Et quid de emphyteuti privati, an transfeat ad Monasterium, si emphyteuti ingrediatur monasterium?

Anch. conf. 156. quæstio talis est, cum duob. seqq. ubi,

quod etiam si transfirat quando mutat naturam suam, &

vici debet Ecclesiastica, vide: & emphyteus renovatio

an fieri debet, legitimato in emphyteus Ecclesiastica?

vide Ruin. conf. 164. Emphyteus Ecclesie quod

renovari debet: si Ecclesia inhabilis sit ad restituendum

expensas emphyteuti, Bald. conf. 475. GIACH.

(g) Quid, si ab Ecclesia concessa sit emphyteus al-

lii pro se, & hæredib. quibusunque? J. Dubium non est

ullum, quoniam emphyteus ecclesiastica ad extraneos hæ-

redes. Particula f. enim quibusunque generalis est, 12

6. in fin. ibi, nihil excipiens qui dixit, quodcunque, de

majorit. & obedient. cap. super questionem, 27. §. eos

auctem statuimus, ibi, vel iudex quicunque ofice. & pot-

to. judic. de leg. c. 1. ibi, per nos quibusunque ubi

gloss. tit. 1. de iudicio lib. 3. Clementinar. Atque ita,

præter Claram notrum, sentiunt Bald. in l. 1. ff. de re-

divisi. quæst. 24. Roman. in l. etiam, 18. in prim. ff. lo-

lus, matrim. Curt. jun. conf. 4. sub n. 24. veri. confirmat.

¶ Ripa in l. ex facto, 17. §. ultim. n. 16. ff. ad SC.

Tribellian. Vivius lib. 1. sylva communis opinio, in o-

pin. 248. vers. sed ista sententia. Ursillus in additione, ad

Affirmat, decisi. 100. Joan. Borcholt. in Commentarij de

judic. c. 3. n. 17. & Trentinac. l. lib. 3. resol. 3. n. 12. ubi

ex Vivo subicit, hanc conclusionem procedere, etiam

si dictum sit in concessione: pro te, & successoribus qui-

buseisque. HARP.

(h) Ubi concepsa facta fuerit pro se, & hæredibus, &

quibus dederit. J. Quando f. in concessione dictum fuit,

pro te, & hæredibus, & quibus dederis: etiam hæredes

quovis extraneos includi, indubitatum est: ut post Claro-

rum, 3. In his locat. & aliis testatur Trentinac. d. lib.

3. resol. 3. n. 13. HARP.

Q U A E S T I O N E X X I X.

S U M M A R I A.

E X C L A R O.

1. Emphyteus an veniat in confisicatione bonorum, & consequenter an transfeat in fiscum.

E X A D D I T I O N I B U S.

1 An bona emphyteutica in fiscum per bonorum publica-
tionem transfeat.

2 Emphyteus Ecclesiastica de sui natura ad quoque trans-

ferit hæredes.

S U c c e s s i v e qu a r o , n u n c i u d i (a) confisca bonis Ecclesiastica concessa uni privato, si de consensu Ecclesiae non transfeat in fiscum? Respon. aliqui simpliciter dicunt, quod bona emphyteutica non transfeat in fiscum. Et hanc opin. dixit eis communis Boer. decisi. 378. nu. 7. Bart. autem in l. finita, §. si de veligalib. n. 6. ff. de danno in-
ficti, distinguunt, quod aut agitur de emphyteuti Ecclesiastica, (b) & tunc Ecclesia potest ilam à fisco repete-
re indubitantur: aut agitur de emphyteus concessa à privato, & tunc siquidem ex natura conventionis, siue investiture est transitoria etiam ad extraneos hæredes, transfit etiam in fiscum, si vero non transfeat ad extraneos hæredes, non transfit in fiscum. Et hanc opinionem Bartol. dicit eis communis Apollini, ad Angel. de maleficis, in verbo Bi-
ejus bona, nu. 16.

Tu dic, quod siquidem emphyteus est simpliciter concessa à privato, non videtur dubitandum, quoniam transfeat in fiscum, sicut & alia bona ipsius delinquentis. Illa enim proculdubio de sui natura transfit ad sequestrum hæredes etiam extraneos, ut dixi su-
per quæst. proxim. vers. Terius est, & ideo transfit etiam in fiscum. Si vero in ipsa concessione apposita sunt aliqua verba, ex quibus appearat contrariales nonnullis emphyteus sit ad extraneos hæredes transfir-
tus non transfirat in fiscum, qui est loco extranei hæredes. Et ita communiter concludunt, ut dicit Alexander. conf. 33. n. 5. l. 1. quod est duplicitum. conf. 88. lib. 3. quem referit Apostoli. ad Regin. conf. 21. sub n. 7. Idem dicit Alexander. conf. 89. nu. 2. lib. 4. In emphyteus autem Ecclesiastica aliqui simpliciter tenent, quod illa non transfit in fiscum, & dicit Ruin. conf. 161. nu. 7. lib. 1. quod ita communiter concludunt. Hanc etiam opin. dicit eis communis Socin. conf. 121. nu. 18. lib. 4. Cum enim secundum magis

Lib. IV. §. Emphyteus, Quæst. XXX. 225

communem opin. emphyteus (c) Ecclesiastica de sui natura non transfeat ad extraneos hæredes, ut re-
tuli supra quæst. prox. merito non debet in fiscum transfirare. Regulariter enim, quæ non transfeant ad ex-
traneos hæredes, non transfeant in fiscum, ut teneat

omnes, teste Socin. in d. conf. 121. num. 17. Aliqui vero teneant, quod in emphyteus Ecclesiastica ex ipso bonorum confisicatione transfeat in fiscum, sed quod deinde sit in arbitrio ipsius Ecclesiae, an velit rem ipsam apud fiscum dimittere, an autem ab eo auferre, & hanc dicunt videri magis communem

sententiam Ruin. conf. 23. num. 18. vol. 4. & dixi in collecti mea
commun. opin. verb. Emphyt. n. 8. GIACH.

(c) Emphyteus Ecclesiastica de sui natura non trans-

feat ad extraneos hæredes. J. Quod f. emphyteus ecclie-
siastica de sui natura ad quoque hæredes, adeoque etiam extra-

neos hæredes, non transfeant, contra Claram notrum, & opinio-
nem communem, monstratum est supra in additionibus ad quæstionem proxime precedenter nu. 6. & seqq.

HARP.

Q U A E S T I O N E X X .

S U M M A R I A.

E X C L A R O.

1 Filii naturales an succedant emphyteus.

Ex Additionibus.

1 Filii naturales tantum qui proprie appellentur.

2 An, & quatenus liberi naturales tantum suis paren-
tibus succedant.

Q U A E S T I O N E X X I .

Uero, an filii (a) naturales succedant in emphyteusi? Respond. autem emphyteus est acquisita ab (b) Ecclesia, & non succedit naturales. Ita tenet Bald. in l. generaliter, & cum autem, n. 1. C. de in-
filiis. & subfiliis. & est communis opin. ut dicit Rip. in l. ex facto, §. si quis rogatus, el. 1. nu. 62. ad Trebellian. Parif. cap. in praesentia, nu. 86. de probat. Hujusmodi enim filios ex illegitimo coitus conceptos Ecclesia maxime abhorret, & ideo non videtur de illis cogitare. Aut vero est acquista à privato, & tunc utique filii etiam naturales (c) admittuntur. Ita dicunt Doctores in locis præzaligatis, & est communis opin. ut ait Dec. in d. cap. in praesentia, n. 46. Ripa in d. l. ex facto, §. si quis rogatus, el. 1. n. 58. Rubecus in l. Gall. §. quidam relie. n. 154. & seqq. Parif. in d. cap. in praesentia, nu. 87. Regulariter n. in contractibus filiorum appellatione veniunt etiam naturales, ut dixi supra lib. 2. §. filius.

A D D I T I O N E S.

(a) P illi naturales. J. Filii, f. five liberi naturales tan-
tum, proprie appellantur liberi ex patre, five
concupisca (quam scilicet quis solutum, & unicam in-
dubitato affectu domi loco uxoris habuit) nati, can. libe-
ris, 15. cap. 32. q. 2. gl. iii. n. nisi eis pridem, ro. super
verb. manere, ext. de renuntiat. qui alias dicuntur nothi.
Jacobus Curtius rom. 1. conjectur. lib. 3. c. 8. Valen-
tius Forder. lib. 6. de successione, ab inscr. cap. 32. nu.
2. cum seqq. & homines degeneres, l. ult. in fin. C. de
naturalibus & vulgo Balardi Cugio, ad Nov. 18.
etri. fin. & lib. 5. obversat. 6. Vult. lib. 1. Jurisprud.
Rom. cap. 8. n. 48. Borcholt. in tractat. de gradibus, tit. de
success. natural. liberior. pag. 187. & in Comm. de feud.
cap. 7. pars. 2. n. 17. Et de varis filiorum illegitimo-
rum generibus latissime differit Gabriel Paleot. in tract.
de notis (puri) filiis, c. 16. 17. & 18. Aut f. autem, &
quatenus liberi naturales suis parentibus succedant,
filius explicet ad principium tit. infit. de hereditatib.
que ab inforat. defor. n. 413. & aliquot seqq. HARP.

(b) Ab ecclesia. J. Item de ita communi vide Rim. jun.
conf. 447. GIACH.

(c) Naturales. J. Hic scias adhuc, ut quis dicatur pro-
prie naturalis tantum, tria copulativa requiri. Quod fit
natus ex soluto, & soluta, quod mulier unica concubina
fit, & non inter plures annumerata: tertio quod fit in
domo retenta, ut dixi in fin. verum large dicitur naturalis
secundum communem usum loquendi omnis natus ex fo-
luto & soluta, & quilibet spurius, ut dixi in collecti mea
comm. opin. in verb. naturalis. sed hoc procedit in spuri na-
turali ex soluti, inter quos matrimonium existere potuerit,
qui iure canonico est naturalis, vide ibid. fusus. GIACH.

Q U A E S T I O N E X X I I .

QUÆSTIO XXXI.

SUMMARIUM.

Ex CLARO.

1 Legitimati an succedant in emphyteusi.

Ex Additionibus.

- 1 Quot modis liberi naturales legitimantur, remissive.
2 Quatenus liberi legitimati succedant suis parentibus, remissive.

Quarto etiam, an filii (a) legitimati succedant in (b) emphyteusi? Resp. in emphyteusi concessa à privato, ut scilicet hæc transeat etiam in feminas, illa vero in masculos tantum: prior tamen est opinio, quod etiam emphyteus Ecclesiastici de sui natura est transitoria ad feminas, sicut ad masculos, quem etiam dicit esse communem Berous in cap. in praesentia n. 401. & sequente probatione.

Hæc tamen conclusio intelligenda est, ut procedat, quando verba ipsius concessionis de sui proprietate apta sunt comprehendere tam feminas, quam masculos: puta, quia concessa sit pro se, & larebibus: hoc enim proculdubio transit ad descendentes feminas, sicut masculos. Et ita tenet magis communiter Doctor, ut ait Berous q. 18. in fine.

Sed quid, (b) si fuerit concessa pro se, & filiis? 2
Resp. quod hoc casu non veniunt filiae feminæ. Ita dixit Guido de Suzar. in l. veteribus ff. de patrib. Quæ decisio communiter approbatur, ut ait Dee. in d. cap. in praesentia n. 406. Hanc etiam dicit esse communem Jafon in l. s. quis id quod, n. 23. ff. de juris omn. iudic. Dec. in l. 2. n. 104. ff. de regul. iur. quem refert Apollonius ad Rimini conf. 12. Iud. n. 4. Didac. lib. 2. resolut. cap. 18. n. 1. in contractibus (c) enim masculinum non concipi femininum, ut l. lib. 7. Et ideo generaliter in contractibus appellatione filiorum non veniunt feminæ: vide tamen ea que dixi cod. lib. 7. §. filios. Quia revera hæc decisio mihi inquit placuit.

Sed pone, statutum in loco, quod extantibus 3 masculis feminæ non succedant: modo aliquis accepit emphyteusi pro se, & filiis masculis, & feminis, nunquid admittentur simul feminæ cum masculis ad huiusmodi emphyteusi? Resp. quod non, sed prius admittentur masculi, & in defunctum masculorum feminæ. Ita dicit Bart. in l. u. iurisprudentia. §. si liberi n. 5. ff. de oper. liber, qui in hoc communiter approbat, ut ait Curt. jun. conf. 171. post n. 3. Et dicit Brun. de statuto excludente feminas, in 8. art. quæst. 21. col. 2. quod hæc coquilius tanquam communis est tenenda. Semper enim consentent contrahentes conformare se dispositioni statutorum, secundum conclusionem, quam dicit esse communem Curt. jun. in d. conf. 171. n. 2. Faciunt ea, quæ dixi supra lib. 3. t. testamentum, q. 76. in 6. reg. verbi. scias tamen.

ADDITIONES.

- 1 (a) **F**iliis legitimati.] Quot modis liberi naturales legitimantur, & in posteris patris redigantur, abunde exposuit in §. aliquando, 13. Institut. de nuptiis.
2 Quatenus vero si liberi legitimati succedant suis parentibus, ostendit sufficienter ad principium titul. Inst. de hereditate, quæ ab inuestitate deferuntur, n. 220. & mulier sag. HAR.
- (b) Legitimati succedant in emphyteusi.] Sed quid de legitimatis per subfœnu matrimoniū? vide infra §. feudum, q. 12. verific. Item quaro, ut dixi. GIACH.

QUÆSTIO XXXII.

SUMMARIUM.

Ex CLARO.

- 1 **F**iliae feminæ an succedant in emphyteusi.
Et quid si concessa sit pro se, & hereditibus, ibid.
2 Et quid si concessa sit pro se, & filiis.
3 Et quid si exeti statutum, quod extantibus masculis feminæ non succedant.

Ex Additionibus.

- 1 An Emphyteusi Sempronio, & ejus filiis data, statibus quoque concessa intelligatur.
2 Masculinum regulariter concipi etiam femininum.
3 In contractibus stricti juris verba proprie, & stricte accipienda.
4 Filiorum appellatione an proprie filii etiam continetur.
5 Emphyteusi bona fidei contractus.
6 Mens contrahentium magis spectanda, quam verba.
7 Verba ambigua contra stipulatorem interpretanda.

Quarto nunquid filiae feminæ (a) succedant in emphyteusi? Respond. in hoc articulo varia furent aliquando Doctorum sententia. Tu vero dic, quod emphyteus de sui natura est transitoria in feminas, sicut in masculos: non enim repetitur iure cautum, quod feminæ non debent succedere in emphyteusi, ut masculos. Et licet aliqui in

(a) **F**eminæ.] Item an in emphyteusi masculinum concipi femininum? vide per Jaf. in lib. 2. C. eod. num. 193. Et an valeat padum, quod filia succedit in emphyteusi, si tamen non perficit aliquid subdicto domini? vide per eundem, ibid. n. 123. Nota tamen, quod feminæ exp̄e excluta per statutum, etiam exclusa intelligitur a bonis emphyt. Ecclesiastici, super quibus statutum potest disponere: commune illa Patr. conf. 12. n. 8. lib. 2. & in collecta mea commun. opin. in verbo. F. min. 8. lib. 2. & in collecta mea commun. opin. verbo. F. min. 28. GIACH.

(b) Sed quid, si fuerit concessa pro se, & filiis.] Controversia quæstio est: an* emphyteus Sempronio, & ejus filiis data, filiabus quoque concessa intelligatur, vel potius ad filios duxit taxat pertinet, ut his mortuis ad dominum, filiabus exclusi, redat? Et hoc casu filias, sicut feminæ ceteræ exclusas, crebribus Doct. votis recepto opinio est, ut præter illos, quos Clarus noster hic recitat, tenuant Alex. conf. 61. & conf. 80. in fin. vol. 1. & conf. 27. n. 9. vol. 6. Gozadini conf. 20. n. 1. 2. Et Hubert. Zuccardi. in l. fin. n. 73. C. de edit. dñi Adriani tollen. Ruimus conf. 35. n. 1. & 13. vol. 1. Roland. à Valle conf. 93. num. 17. libr. 2. Burfatus conf. 80. n. 7. Benistend. decisi. Bononiens. 52. Corbulus in tractat. de jure emphyteuti. cap. 12. num. 3. & seqq. aliquæ plures per eum relati. Sed contrarium, & verius, & exquis est, afferunt Salicet in l. 2. quæst. 17. C. de jure emphyteuti. Covarruvias lib. 2. vol. 75. edit. 2. Fashineus lib. 8. controv. jur. cap. 57. & Clarus noster,

Lib. IV. §. Emphyteus, Quæst. XXXIV. 227

noster, dum ait, prius decisionem revera sibi nunquam placuisse. Horumque §. assertio eo portifimum nititur fundamento: quod regulariter masculinum concipi etiam femininum, five filii appellatione etiam filia comprehenditur, l. s. quis its, 16. in princip. ff. de testament. tutela, l. s. ita fit scriptum, 45. in princip. ff. de leg. 2. l. s. ibique Alciat. l. filii 84. ubi Goeddeus & l. pronunciatio, 195. in princ. ff. de verb. significat, non solum in testamentis, sed in contractibus arg. l. que de legato 46. ff. de legatis l. patrum inter hered. 46. ff. de patrib. 3. Hinc assertio non obstat, quod in contractibus stricti juris, qualis perhabet emphyteutis, verba proprie, & stricte accipiantur, l. quicquid astringenda, 99. 4 ubi Doctor ff. de verbis oblig. filiorum & autem appellatione proprie filii non continentur, sed per extensio, ut arguit texius in l. cum in deprivis, 10. §. que in filio, C. de adoptionib. d. l. pronunciatio, 195. in princ. ibi, porrigitur, & l. iusta, 201. ff. de verb. significat. Verbis illius namque est, quod masculinum ex proprietate sermonis concipi etiam minimum, atque adeo filiorum appellatione feminæ quoque, seu filii continguntur, l. i. i. i. complicitur, (quod verbum proprietatem denotat) ff. de verb. significat & legibus similitud. Deinde t. emphyteus esse contractum bona fidem, non vero stricti juris, ad oculum demonstratum est super annotationibus ad q. 2. n. 19. & seqq. Præterea negatur, verba in contractibus ita proprie, & stricte accipienda est, ut interpretatio iusta & contrahentium mentis conformis excludatur quandoquidem & mens contrahentium magis spectanda est, quam verba, l. in conventionib. 219. de verb. sign. l. semper in stipulationib. 34. ff. de reg. iur.

7 Similiter non obstat, quod in stipulationibus & pactis verba ambigua, aut dubia interpretanda sint contra stipulatorum, qui poterat legem contractibus apertius dicere, l. veteribus, 39. ff. de patl. l. stipulatio ipsa, 38. §. in stipulationib. 18. & l. quisquid, 99. ff. de verb. obligat. Nam nostrum in casu verbis non sunt dubia, vel ambigua: quia lex illa interpretatur, ut tam masculos, quam feminas comprehendant, d. l. pronunciatio, 195. & l. i. i. i. l. iusta, 201. ff. de verb. significatio, cum similitud. Sed & cum regulariter, masculinum concipi femininum: non dicitur res obscura, nec ambigua, sed clara, & certa pro eo, qui fundatur in regula, ut notant Bartoli in l. quatuor, 13. ff. si quis cautionib. &c. & l. 2. col. 1. ff. si quis in iur. vocat. non iurit. Bald. in l. omnes populi q. col. 10. ff. de iustit. & iur. Petrus de Anchore in regis. ruror. de reg. iur. in 6. col. 2. HAR.

(c) In contractibus.] Et quod in contractibus masculinum non concipi femininum, communiter approbat ROL. in conf. 93. num. 12. & 17. vol. 2. & magis communis. Vide etiam ibid. ex Alex. Item communiter ait Benint. dec. 52. in princ. qui affigunt rationem: & de hac communis vide fufius in collect. mea commun. opin. in verbo. Masculinum, sub n. 4. ubi etiam illud procedit in contractibus oracris, non autem in procedentibus ex liberalitate. GIACH.

QUÆSTIO XXXIII.

SUMMARIUM.

Ex CLARO.

- 1 Si emphyteuta ingrediatur religionem, nunquid emphyteus transeat in monasterium.

Ex Additionibus.

- 1 An, & quatenus emphyteus in monasterium transeat, si emphyteuta in illud ingrediatur.

Quarto, nunquid filiae feminæ (a) succedant in emphyteusi, respondit, in hoc articulo varia furent aliquando Doctorum sententia. Tu vero dic, quod emphyteus de sui natura est transitoria in feminas, sicut in masculos: non enim repetitur iure cautum, quod feminæ non debent succedere in emphyteusi, ut masculos. Et licet aliqui in

nou transfeat in monasterium: efficetur enim valde deterior conditio domini directi, cum non subfet spes illa caducitatis, neque quod propter finem linearis res amplius ad ipsum revertetur. Et quod emphyteus etiam concepta à privato non transeat in monasterium, dicit esse communem opin. (ni fallor) Paris. in d. c. in praesentia, n. 196. de probat. Vel saltem dicendum est, quod in omnem casum Ecclesia tenet illam vendere infra annum alteri private. Et ita servari consuetudine attestatur Specul. in d. §. nunc aliqua, quest. 117.

ADDITIONES.

(a) **N**unquid si emphyteuta ingrediatur religionem, & c.] Quod t. emphyteus secularis transeat in monasterium, si in illud emphyteuta ingrediatur: non æque emphyteus Ecclesiastica, Doctores plerique concludunt. Bart. Bald. Paul. de Castro, & Decius auth. ingressi, C. de sacrofanti. Eccles. & alii, quos refut, & sequitur Alex. Trentacing. var. refut. lib. 3. refut. 1. de jure. emphyt. n. 1. & 5. ubi hanc conclusionem pulchre declarat, & Clarum nostrum dissentientem hic in verice, ego teneo indistincte, & c. non sine ratione refut. HAR.

QUÆSTIO XXXIV.

SUMMARIUM.

Ex CLARO.

- 1 Quomodo intelligatur in investiturem emphyteutis tertia, & quarta generatio.

Ex Additionibus.

- 1 Appellatione generationis venit, & masculis, & feminis.

- 2 Quo casu generatio masculina sumatur tantum pro masculis.

Tu scis, quod quotidie in investiturem emphyteutis solent apponi illa verba, Usque (a) in tertiam generationem: vel, usque in quartam, vel hujusmodi: Quarto, quomodo intelligatur ista tertia, vel quarta generatio? Resp. in hoc secundum aliquos considerant fuit verba ipsius investitura, ut liquider illa simpliciter concepta fuit, puta, concedo tibi hoc feendum in emphyteusi in tertiam generationem, computetur etiam persona ipsius acquirens, & sic ipse facias primam, filius secundam, & nepos tertiam generationem, ideoque mortuo nepote fit extincta emphyteus. Si vero apposita sunt aliqua verba, ex quibus apparcat illa distinctam personam acquirens ab illis descendebat, puta, quia dictum est, concedo tibi hoc feendum in emphyteusi in tertiam generationem: eo cali filius faciat primam, nepos secundam, & pro nepos tertiam. Et ita in facto confuluit Bart. ut dicit Bald. in Authent. si quis ruinas, n. 3. vers. justa hoc quero. C. de sacrofanti. Eccles. quem omnes indifferenter sequuntur, ab Bellon. conf. 80. n. 7. ubi etiam dicit, quod hoc casu haec opinio est communis, & indubitate. Sed certe licet hoc ultimo cali proculdubio opin. Bartol. sit vera: tamen haec differentia mihi nunquam placuit, quia illud verbum, ipsius, utique erat necessario subintelligendum, etiamque expressum non fuisset, cum nemo generet seipsum, ut etiam consideravit Paul. de Caffr. conf. 338. n. 1. & 2. libr. 2. ubi dicit, quod mirandum est de illa determinatione Bart. & si bene communerentur auctoritates, forte etiam opin. contra Bart. est magis communis, scilicet, quod inter generationes expressas in confessione emphyteuti, nunquam computetur persona ipsius recipientis, quoque modo concepta sunt verba investiturae.

Idem.

Idemque & multo fortius dicendum est, ubi concessa esset emphyteusis Tito usque in tertiam generationem expletam: hoc enim causa proculdubio comprehenduntur etiam praecepotes. Et ita communiter tenetur, ut ait Ruini conf. 166. n. 6. lib. 1. Hanc etiam esse communem opin. attestatur Alexand. conf. 125. lib. 5. prout illum refert Gozad. conf. 25. nu. 17. & in hoc nulla est difficultas.

ADDITIONES.

1. **U**sque in tertiam generationem. J. Add. quod tunc licer appellatione generationis veniat tam masculus, quam femina, etiam ex proprio significatu, per notata Alexandri conf. 61. col. 2. in fin. versic. & sic in casu nu. 4. lib. 6. & Tirauelli de revis. lignazier. §. 1. gloss. 9. nu. 24. tamen tunc hoc causa, quo emphyteusis fuerit concessa usque ad tertiam generationem masculinam tantum, generatio masculina dicitur masculus, non autem femina, quamvis generata ex masculo. Ita tenet Cornetus conf. 190. nu. 3. col. 1. in fin. versic. & sic generatio, lib. 3. Peregrin. de fideicommissi. art. 22. nu. 28. vers. & si dictum fuerit. Rebuffi in leg. tigni appellatione, §. 2. column. 3. ad fin. versic. item generationis ff. de verbis significat. Imol. confil. 69. vixit ea ponderatis; n. 1. Caltrenf. conf. 300. vixit quadam proceru. col. 2. vers. dicens etiam, quod generatio, lib. 1. col. que laudans Stephanus Gratianus disceptationum forens. c. 295. n. 1. 2. & seqq. HARP.

QUÆSTIO XXXV.

SUMMARIA.

EX CLARO.

1. Quo ordine succedatur in emphyteusi concessa pro se, & filiis & nepotibus.

Ex Additionibus.

1. Quo ordine succedatur in emphyteusi accepta per patrem pro se, siveque filii.
2. Patrum prius radicatus in persona pacientis, deinde transit ad heredes.

3. **Q**uarto, pater (a) acquisivit emphyteusis pro se, & liberis, vel pro se, & filiis, & nepotibus suis, &c. quo ordine erit succendendum in hujusmodi emphyteusi? Resp. quod pater conferit filipalatus ipsam emphyteusin ordine successivo, scilicet, primo sibi, deinde filiis, deinde post filios nepotibus suis. Ita tenet Bartol. in l. quod dicitur, n. 6. ff. de verb. oblit. & ita interpretatur communis observatio, ut dicit Corn. conf. 46. in lit. D. lib. 3. quem refert Dec. conf. 239. post nu. 3. vers. Terio principiatur, & conf. 607. nu. 10. & conf. 662. post n. 2. Vide in hoc proposito ea, quae dixi supra lib. 3. §. testamentum, quest. 80.

ADDITIONES.

1. **P**ater acquisivit emphyteusis pro se, & c. Quod filipalatus emphyteusis sibi, siveque liberis, vel filiis videatur filipalati ordine successivo, ut primo sibi totaliter competit, deinde post eis obitum demum filii siveque filii ad eam admittantur, praefer. Claram nostrum & ab eo hic citatos, tradit quoque Romanus conf. 22. num. 2. Surdus confil. 32. num. 37. & Stephan. Gratianus disceptationum foren. cap. 347. nu. 1. & 2. ex hac ratione i quod * pactum, & filipalatio prius radicatur in persona pacientis, deinde transit ad heredes, per notata Jasonis in l. quod dicitur, 86. in fine, f. de verbis oblit. & Memoch. lib. 3. presumpt. 47. num. 3. & seqq. Iludque amplius, ut procedat, etiam sibi fuerint praesentes filipalationi: quia censetur etiam vocati ordine successivo post mortem. Caltrenf. conf. 159. lib. 2. Peregrin. de fideicommissi. artic. 17. nu. 23. Maxime quando pater filipalatus sibi, & c. filio in postestate constituto: quicquid fecus sit in eo, qui erat sucedent,

juris. Nam tunc a principio emphyteusis tam filio, quam patria quasita est. Imola in l. Gallus 29. §. 1. ff. de liber. & post hum. hereditib. infinit. Bursat. confil. 67. num. 5. lib. 1. Gratian. d. c. 347. num. 3. & seqq. HARP.

QUÆSTIO XXXVI.

SUMMARIA.

EX CLARO.

1. **N**epos ex filia feminâ an succedat in emphyteusi concessa usque in tertiam generationem.
2. Et an filius masculus ex filia feminâ admittatur ad emphyteusin concepcionem pro se, & filius masculus, vel pro se, & descendentiis virilis sexus.
Ex Additionibus.
1. Num emphyteusis mihi, & meis filiis concessa, etiam nepotibus meis tributa videatur.
2. Filii appellatione etiam nepos non comprehenditur, tam in favorabilibus, num in odiois.
3. Unum idemque dicitur, quicquid per rerum naturam continuative procedit.
4. Interpretatio Novellæ 7. c. 3. in principio.

Quarto, concessa est alieci emphyteusis usque in tertiam generationem, nunquid in ea succedat nepos ex filia feminâ? Respond. quod sic. Ita consuuit D. Marian. Socin. senior in quodam suo confilio, quod arbitrus non esse impervium, ubi attestatur, hanc esse communem opin. quem refert, & sequitur Corn. conf. 219. in littera G. lib. 2. & cum haec sententia ego quoque transto, ubi verba investituta efficiunt aperte comprehendere feminas, sicut masculos. Sed si emphyteusis efficit concessa pro se, & filiis, & nepotibus masculis usque in tertiam generationem, crederem hoc causa non comprehenditur nepotem masculum ex filia feminâ. Nam ubique aliquid conceditur pro descendentiis masculis, non sufficit, quod volens admitti sit descendens, & masculus: sed requiritur etiam, quod descendat ex masculo, et eleganter declarat Paul. de Castr. conf. 190. nu. 4. lib. 2.

Pone ergo, quod (a) quis acceperit emphyteusis pro se, & filiis masculis, vel pro se, & descendentiis suis, virilis sexus, vel per virilem sexum, nunquid comprehendetur nepos masculus ex filia feminâ? Resp. quod non. Ita tenet Specul. in §. num. 2. lib. 3. & c. communis opinio, ut dicit Jas. in l. Gallus §. num. de lege, nu. 10. ff. de liber. & posthum. Gratius confil. 120. nu. 16. lib. 2. Apparet enim his casibus concedentem habuisse respectum ad lineam masculinam tantum, & ideo neque feminam, neque masculi ex eis descendentes sunt admittendi, ut supra statim dixi.

ADDITIONES.

- (a) **P**ater acquisivit emphyteusis pro se, & filiis, & filiis videatur filipalati ordine successivo, ut primo sibi totaliter competit, deinde post eis obitum demum filii siveque filii ad eam admittantur, praefer. Claram nostrum & ab eo hic citatos, tradit quoque Romanus conf. 22. num. 2. Surdus confil. 32. num. 37. & Stephan. Gratianus disceptationum foren. cap. 347. nu. 1. & 2. ex hac ratione i quod * pactum, & filipalatio prius radicatur in persona pacientis, deinde transit ad heredes, per notata Jasonis in l. quod dicitur, 86. in fine, f. de verbis oblit. & Memoch. lib. 3. presumpt. 47. num. 3. & seqq. Iludque amplius, ut procedat, etiam sibi fuerint praesentes filipalationi: quia censetur etiam vocati ordine successivo post mortem. Caltrenf. conf. 159. lib. 2. Peregrin. de fideicommissi. artic. 17. nu. 23. Maxime quando pater filipalatus sibi, & c. filio in postestate constituto: quicquid fecus sit in eo, qui erat sucedent,

Lib. IV. §. Emphyteusis, Quæst. XXXVII. 229

heredes. Ita tenet Bartol. in d. §. si liberis, n. 4. & est communis opinio, ut dicit Alexan. conf. 128. post n. 6. vers. Et illa verba, libr. 1. quem refert Sigismund. confil. 1. feud. post num. 60. Jason. in l. si non sortem §. libertus, nu. 35. ff. de condit. indeb. & confil. 57. co-lion. 1. lib. 1. Et paniter hoc causa nulla est facienda differentia, an emphyteusis sit concessa ab Ecclesia, an autem a privato, iuxta communem omnium interpretationem, ut ait Didac. libr. 2. refol. c. 18.

4. Neque tunc Novellæ 7. c. 3. in principio ubi cum & filiorum, & nepotum fiat mentio: videtur dicendum, appellatione filiorum nepotis non contineri. Alias siquidem suulta Imperator expresse nepotem: cum filiorum appellatione venirent. Hoc, inquit, non refutatur: quia ita folium nepotum mentio ibi expressa est: ut haec verba (in dubiis ejusdem personae hereditibus) explicarentur, adeoque indicarentur, de duabus generationibus, quarum prima fit filiorum, altera nepotum, acutum rursum. Cetera, que huic sententia apponuntur, refutavit in §. adeo autem, 3. n. 389. & seqq. Inst. de loc. & conduct. HARP.

QUÆSTIO XXXVII.

SUMMARIA.

EX CLARO.

1. Emphyteusis concessa pro se, & filiis, nunquid transfiat ad ipsos filios etiam non sibi heredes patris.
2. Et quid si concessa pro filiis, & herediibus.
3. Et quid si repudiant patris hereditatem, an possint renunciare emphyteusis.
4. Et quid si concessa sit simpliciter usque in tertiam, vel quartam generationem.

Ex Additionibus.

1. Nunquid emphyteusis concessa pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.
2. Et quid si concessa sit pro se, & filiis, & herediibus.

Ex Additionibus.

1. Nunquid emphyteusis concessa pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex Additionibus.

1. **U**xoro, nunquid emphyteusis accepta pro se, & filiis, transfiat ad ipsos filios, etiam non sibi heredes patris.

Ex hac conclusione inferitur, quod in primo casu, scilicet, quando emphyteusis est concessa simpliciter pro se, & filiis, licet filii repudient hereditatem patris, poterunt nihilominus succedere in emphyteusi. Ita tenet communiter Doctor. ut ait Salve. in Arab. unde si patris, num. 5. C. de iust. test. quem refert Alexand. in l. quod dicitur, post num. 19. col. 15. vers. scilicet. Illud tamen intelligas. Hanc etiam conclusionem dicit esse communem Jason in l. 2. num. 188. C. de jure employt. Alcian. de praesumpt. in 1. reg. praesumpt. 31. nu. 1. In secundo autem casu, scilicet quando emphyteusis est concessa pro filiis, & herediibus, non poterunt filii repudiant hereditatem, & emphyteusis retinere. Et haec est communis opinio, ut dicit Jas. in d. §. libertus, post num. 35. Vide in proposito ea quae dixi infra, hoc cod. lib. 6. feudum, q. 76.

Sed pone, quod emphyteusis concessa fuerit usque in tertiam, vel quartam generationem, & sic nulla expressa mentione facta filiorum, nec heredes patris. quod ea natura verbi (generationem) videntur contrahentes potius considerare successionem fanguinis, quam successionem hereditatis, & ideo in Iulijmodi emphyteusi admittendi sunt nepotes, etiam non sibi heredes. Et haec est communis opinio, ut ait Corn. conf. 100. in littera D. lib. 4.

ADDITIONES.

- (a) **T**U die. J. Add. ut per Rimini jun. confil. 395. n. 23. 24. GIAC.

(b) Simpliciter, & absolute pro se, & filiis. I. Quantodo emphyteusis concessa est simpliciter pro se, & filiis, tunc certum est, filios succedere, etiam non sibi heredes patris: quando vero si concessa est pro se, & filiis, & herediibus, tunc necesse est, ut filii & in emphyteusi succedentes volunt, etiam sint heredes. Ita post Clarum nostrum, & ab eo cumulator hic, sentit Alexander Trentinianus, var. refol. lib. 3. refol. 3. de jure emphyt. n. 7. & 8. HARP.

(c) Aut vero est concessa. Si autem concessa sit pro se, & legitimis herediibus, non veniente ad illam, nisi illici, qui sibi consentient vocati tangunt ab intestato successori, & non in testamento instituti, de quo per Alex. in l. ex filio, 8. fin. circa fin. 6. ad Trebellio, nisi tales sufficiant ab intestato vocati, qui non minus dicuntur heredes legitimis secundum Bartol. in l. 2. C. de loc. 1. vide Guil. de Pineda, in rep. cap. Raynatus, in prælud. n. 7. de testam. GOVAN.

(d) Non etiam heres heredes. J. Add., & communis opinio, ut Roland. conf. 80. num. 20. & dixi etiam in col. GIAC.

QUÆSTIO XXXVIII.

SUMMARIA.

EX CLARO.

1. Emphyteusis an transfiat ad institutum in re certa.

Ex Additionibus.

1. An, & quantum heres particularis admittatur ad bona emphyteutica hereditaria, remissive.

Q uarto, nunquid (a) emphyteusis transfiat ad institutum in re certa? Respond. siquidem est institutus alius heres universalis, proculdubio emphyteusis